

На основу члана 43. став 3. Закона о заштити животне средине ("Службени гласник Републике Србије", бр. 66/91, 83/92, 53/93, 67/93, 48/94 и 53/95) и члана 23. Статута општине Кучево («Службени гласник општине Кучево», бр. 6/06),

Скупштина општине Кучево на седници одржаној 26.11. 2007. године, а на предлог Завода за заштиту природе Србије доноси

О Д Л У К У О ЗАШТИТИ СПОМЕНИКА ПРИРОДЕ "Пећина Церемошња"

Члан 1.

Геоморфолошки-спелеошки објекат, "Пећина Церемошња" ставља се под заштиту као споменик природе и сврстава у III категорију заштите као значајно природно добро (у даљем тексту: Споменик природе "Пећина Церемошња").

Члан 2.

Импозантну пећину Церемошњу изградила је понорница Стругарски поток, а ставља се под заштиту ради очувања богатих морфоспелеолошких природних целина и то: Улазни канал, дворана Арена, Понорска дворана, Андезитска дворана и Јужни канал.

Дворана Арена је највећи спелеолошки објекат таквог типа код нас, облика амфитеатра, пречника од 40m до 50m, висине преко 20m над којом је надкривљена купола обложена белим кристалним калцитом, са које висе бројни сталактити. Зидови су пресвучени калцитним и бигреним творевинама, са многим саливима и драперијама.

У њој се издвајају два хоризонта пећинских канала: старији, суви, и млађи, водени хоризонт укупне дужине 775,5 m.

Пећина се налази на списку Инвентара објеката гео наслеђа Србије и уређена је за туристичке посете.

Пећина је богата фосилном фауном мрког медведа, пећинског медведа, пећинске хијене, великог тетреба и др.

Пећина је станиште једне врсте колеоптера, тј. врсте *Bryaxis sculptifrons* (Reitter), ендему карпато-балканског краса.

Члан 3.

Споменик природе "Пећина Церемошња" налази се у Источној Србији, на територији општине Кучево, к.о. Церемошња на к.п. бр. 1106/1 (део), 1106/2, 1106/3, 1107/1, 1107/2, 1107/3, 1107/4, 1107/5, 1108/1, 1108/2, 1108/3, 1831, 1832, 1852, 1853, 1854/1, 1854/2, 1854/3, 1855/1, 1856, 1857/1, 1857/2, 1857/3, 1860/1, 1860/2, 1860/3, 1861, 1862/1, 1862/2, 1863/1, 1863/2, 1864/1, 1879/1, 1879/2, 1880/1, 1880/2, 1880/3, 1887/1, 1887/2, 1887/3, 1887/4, 1888/1, 1888/2, 1889/1, 1890/1, 1890/2, 1890/3, 1891, 1892, 1893/1, 1893/2, 1893/3 (део), 1894, 1895, 1896, 1897, 1898, 1899, 1900, 1901/1, 1901/2, 1902, 2060/1, 2060/2, 2060/4, 2061/1, 2064/1, 2064/2, 2064/3, 2064/4, 2067, 2068/1, 2068/2, 2069, 2070, 2071/1, 2071/2, 2072/1, 2072/2, 2073/1, 2073/2, 2074, 2080/1, 2080/2, 2080/3, 2080/4, 2080/5, 2081, 2082/1, 2082/2, 2082/3, 2083/1, 2083/2, 2083/3, 2083/4, 2084/1, 2084/2, 2084/3, 2085/1, 2085/2, 2085/3, 2086, 2087/1, 2087/2, 2087/3, 2088/1, 2088/2, 2088/3, 2089, 2103, 2112/1, 2112/2, 2112/3, 2112/4, 2112/5, 2114/1, 2114/2, 2114/4, 2117, 2118, 2119, 2120, 2120, 2121, 2122, 2131, 2132, укупне површине 32,9022 ха, од чега је 24,2264 ха у приватној, 1,4342 ха у државној, а 7,2416 ха у мешовитој својини.

Опис граница Споменика природе "Пећина Церемошња", са графичким приказом одштампан је уз ову одлуку и чини њен саставни део.

Члан 4.

На подручју Споменика природе "Пећина Церемошња" установљава се режим заштите II степена којим се

1) Забрањује:

1. експлоатација минералних и неминералних сировина;
2. депоновање примарних и секундарних јаловина, комуналног, индустријског и другог отпада и вишкова земље са откопа на заштићеном добру;
3. изградња индустријских, инфраструктурних, привредних, хидротехничких и других објеката који нису у функцији заштите;
4. свака промена постојеће морфологије терена;
5. сакупљање и уништавање дивљих врста биљака и животиња које су заштићене као природне реткости и пећинске фауне осим у научне сврхе;
6. преграђивање водотока ;
7. уништавање шумских комплекса, односно чиста сеча;
8. преоравање земљишта, крчење вегетације и обављање других радњи на местима и на начин који могу изазвати процесе јаке водне ерозије и неповољне промене предела;
9. уношење алохтоних врста;

10. сакупљање и коришћење природних реткости и врста под контролом сакупљања и
11. извођење свих других радњи којима би се могле нарушити естетске и амбијенталне вредности заштићеног простора и погоршати карактеристике његове примарне вредности.

2) Обезбеђује:

1. обележавање заштићеног природног добра и његових граница, постављање информативних табли, путоказа и ознака упозорења;
2. контролисано коришћење пећине у туристичке сврхе уз присуство стручног водича;
3. спелеолошка и друга истраживања пећине;
4. изградња објеката и извођење радова, односно инфраструктурно опремање, које је у функцији презентације и заштите природног добра;
5. промена постојећих дрвених стаза у пећини и одржавање расвете;

За све радње и активности које се планирају на заштићеном добру морају се прибавити услови Завода за заштиту природе Србије .

Члан 5.

Споменик природе "Пећина Церемошња" поверава се на старање Туристичкој организацији Општине Кучево (у даљем тексту: старалац).

Старалац је дужан да:

1. чува заштићено природно добро и спроводи утврђене режиме заштите, односно прописане забране и правила унутрашњег реда;
2. управља спелеолошким објектом као јавним добром;
3. обележава заштићено природно добро;
4. доноси програм управљања, акт о унутрашњем реду и чуварској служби, годишњи програм управљања и извештај о његовом извршавању;
5. иницира доношење одговарајућих урбанистичких планова и других докумената којима се уређује организација простора;
6. организује спровођење програма управљања, а посебно подстиче и прати израду и примену програма и пројеката заштите и унапређења стања заштићеног добра, научних истраживања и образовања, развоја туризма, уређења предела, очувања и приказивања вредности заштићеног добра;

7. прати стање природних вредности и њихове промене и
8. успоставља и развија сарадњу са корисницима земљишта и других непокретности на чувању, одржавању, уређењу и коришћењу заштићеног подручја.

Члан 6.

Заштита и развој Споменик природе "Пећина Церемошња" спроводи се према програму управљања који се доноси као средњорочни документ за период од пет година.

Програм управљања из става 1. овога члана садржи нарочито:

1. циљеве заштите и развоја, услове, мере, погодности и ограничења за њихово остваривање;
2. приоритетне задатке на чувању и одржавању заштићеног природног добра, његовом приказивању у научне и образовне сврхе, развоју туризма, одрживом коришћењу природних богатстава и праћењу стања природних вредности, посебно геолошких и геоморфолошких облика и појава, флоре, фауне, типова станишта, као и на очувању квалитета вода, ваздуха и земљишта;
3. задатке, услове и мере развоја туризма, уређења предела и изградње објеката у функцији заштите природног добра;
4. врсту и садржај документације за спровођење циљева и задатака у вези са заштитом, истраживањима и образовањем, праћењем стања природних и других вредности, приоритетне задатке на приказивању вредности заштићеног природног добра;
5. преглед потребне планске, урбанистичке и друге документације за спровођење уређивачких и развојних циљева и задатака, динамику и субјекте за њихову реализацију;
6. задатке на успостављању партнерских односа с локалним становништвом, јавним предузећима, другим корисницима природних ресурса, установама и организацијама;
7. динамику и субјекте реализације програмских задатака и
8. средства потребна за реализацију програма управљања и начин на који ће се она обезбедити.

На програм управљања из става 1. овог члана, на који су претходно прибављена мишљења општинских органа надлежних за послове туризма, шумарства и водопривреде, просторног планирања и урбанизма, науке, финансија, просвете и културе, сагласност даје општински орган надлежан за послове заштите природе.

Програм управљања из става 1. овога члана остварује се годишњим програмом управљања.

Годишњи програм управљања за наредну годину, заједно с извештајем о остваривању програма у текућој години старалац доставља

општинском органу надлежаном за послове заштите природе до 15. децембра.

Члан 7.

Старалац је дужан да обезбеди унутрашњи ред и чуварску службу, у складу са актом који доноси уз сагласност органа надлежаног за послове заштите природе.

Актом из става 1. овог члана утврђују се правила за спровођење прописаног режима заштите, а нарочито: начин и услови понашања посетилаца, власника и корисника непокретности при кретању, боравку и обављању послова на заштићеном природном добру, услови заштите приликом обављања научних истраживања и образовних активности, као и начин чувања и одржавања заштићеног природног добра.

Правила одређена актом из става 1. овога члана и друге неопходне информације за спровођење режима заштите, старалац је дужан да јавно огласи и на погодан начин учини доступним посетиоцима и корисницима.

Члан 8.

Средства за заштиту и развој Споменика природе "Пећина Церемошња" обезбеђују се из прихода остварених обављањем делатности стараоца, од накнаде за коришћење заштићеног природног добра, из буџета Општине и из других извора у складу са законом.

Члан 9.

Програм управљања и годишњи програм управљања Спомеником природе "Пећина Церемошња" старалац ће донети у року од шест месеци од дана ступања на снагу ове одлуке.

До доношења докумената из става 1. овог члана Старалац ће послове заштите и развоја обављати према привременом програму управљања који ће донети у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке, уз сагласност општинског органа надлежаног за послове заштите природе.

Старалац ће у року од шест месеци од дана ступања на снагу ове одлуке извршити идентификацију граница заштићеног природног добра на терену и њихово обележавање на прописани начин.

Члан 10.

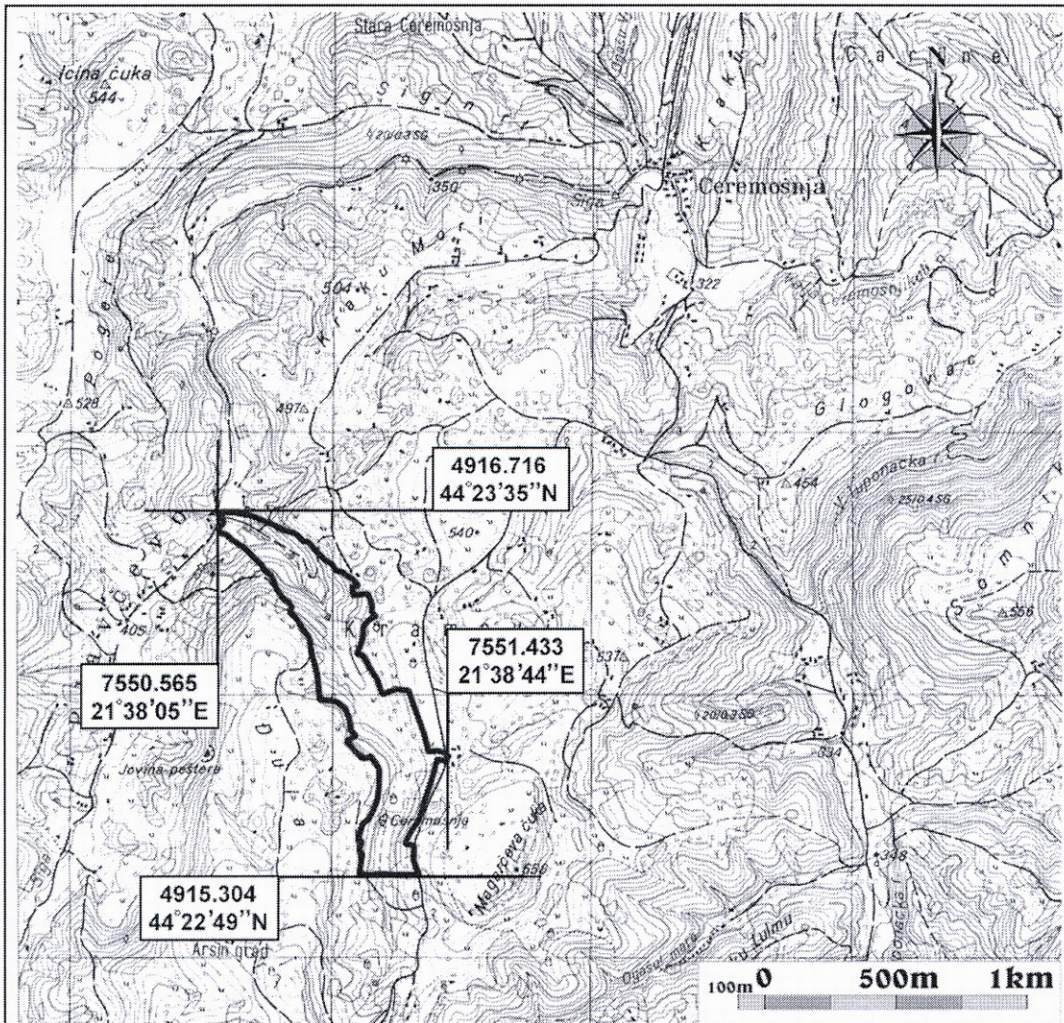
Планови уређења простора, шумске, ловне, водопривредне, пољопривредне и друге основе и други програми који обухватају заштићено

СПОМЕНИК ПРИРОДЕ
"ПЕЋИНА ЦЕРЕМОШЊА"

ПРЕГЛЕДНА КАРТА
СА ГРАНИЦОМ И РЕЖИМОМ ЗАШТИТЕ

1:25 000

Легенда:

Граница споменика природе се поклапа са
режимом II (другог) степена заштите

Пећина

по Гриничу

по Гаус-Кригеру

Улаз у пећину 44°22'56"N - 21°38'34"E 4915.519 - 7551.202

ИЗВОР ПОДАТАКА: Топографска карта (ТК25 Жагубица 482-1-2)

ИЗРАДА КАРТЕ: Драган Чалакић геометар

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ
НОВИ САД 2007.